

УДК 692.3.018

МЕТРОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ ВИПРОБУВАНЬ ДОРОЖНІХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Студ. Д.С. Василенко, гр. БМСт-13

Наук. керівник проф. М.А. Зенкін

Київський національний університет технологій та дизайну

Автомобільний транспорт відіграє величезну роль в економіці будь-якої країни. Високі темпи автомобілізації (до 55 млн. автомобілів на рік) у світі пояснюються великою ефективністю та мобільністю автомобіля в порівнянні з іншими видами транспорту. До негативних чинників автомобілізації відносяться дорожньо-транспортні пригоди та їх наслідки, а так само забруднення навколишнього середовища [1].

Для мінімізації негативних факторів у відповідно до ст. 29 Закону України «Про дорожній рух», до участі у дорожньому русі допускаються транспортні засоби, конструкція і технічний стан яких відповідають вимогам діючих в Україні правил, нормативів і стандартів, що мають сертифікат на відповідність цим вимогам і пройшли державний технічний огляд.

Метрологічне забезпечення лабораторій вимірювання дорожніх транспортних засобів та їх складових – це комплекс організаційно-технічних заходів, який забезпечує визначення з потрібною точністю характеристик виробів, вузлів, деталей, матеріалів і сировини, параметрів технологічних процесів і обладнання та дає змогу досягти значного підвищення якості продукції і зниження невиробничих затрат на її розроблення та виробництво.

Відповідно до ISO IEC 17025 для лабораторій, які проводять випробування транспортних засобів необхідно розробляти процедури оцінювання невизначеності. Слід зазначити, що незважаючи на велику кількість нормативних документів з оцінювання невизначеності вимірювань відсутність керівництва з оцінювання невизначеності вимірювань при випробуваннях автотранспортних засобів. З урахуванням розвитку процесів міжнародної стандартизації в Україні, цей пробіл повинен бути заповнений найближчим часом [1, 2].

Розвиток процесів міжнародної стандартизації привели до розробки міжнародного стандарту з систем менеджменту якості в автомобільній промисловості - ISO/TS 16949:2002. Випробування автотранспортних засобів проводиться як на етапі їх виробництва, так і на етапі експлуатації. Поряд з процедурою обов'язкової сертифікації автотранспорту в Україні впроваджено міжнародний стандарт ISO/TS 16949:2002, який встановлює вимоги до систем менеджменту якості підприємств, які займаються проектуванням, виробництвом, налагодженням і обслуговуванням продукції, призначеної для машинобудівної промисловості. Згідно з цим стандартом, свідченням придатності лабораторії для споживача може бути її акредитація у відповідності стандарту ISO IEC 17025, а також запровадженого в Україні. Для реалізації вимог зазначених міжнародних стандартів необхідно розробити керівництво з оцінки невизначеності вимірювань при випробуваннях автотранспортних засобів, а також процедури з оцінювання невизначеності при проведенні конкретних випробувань у відповідних випробувальних лабораторіях.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Савенко В.Я., Гайдукевич В.А. Транспорт і шляхи сполучення - Рівне: УДУВГП, 2004. - 258 с.
2. Комаров В.В. Оценка соответствия качества автомобиля. –М.: Министерство транспорта РФ, НИИАТ/ НПСТ «Трансконсалтинг», 2013. – 173 с.